

βοηθὸν καὶ πρόμαχον πολλῶν κινδύνων
 ὧν καὶ πρέσβευε τοῦ ἄνω τυχεῖν κλήρου.
 « λαβόντα τὴν ἄρεσιν τῶν ἐσφαλμένων.

† μὴν Σεπτεμβρίου, Ἰνδικτικῶνος †, ἔτους 3971. †
 Τὸ στρατιωτικὸν ἀξίωμα τοῦ ἐπανακτισάν-
 τος τὸν ναόν, φέροντος βαθμὸν σπαθαροκανδι-
 δάτου, ὑποσημαίνει ὅτι ἔναξ ἀφιέρωτο ἐπ'
 ὀνόματι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου
 τοῦ στρατηλάτου, καὶ οὐχὶ Θεοδώρου τοῦ Τι-
 ρωνος τοῦ ἐπιλεγομένου « τῶν κολλύβων ».

Πρὸς τὸν μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον τὸν στρα-
 τηλάτην εἶχον ἰδιόζυσαν εὐλαβειαν οἱ ἐν στρα-
 τιωτικαῖς ἀξιώμασιν, ὡς προστάτην καὶ πρόμαχον
 αὐτῶν ἐν κινδύνοις καὶ ἐν πολέμῳ. Οὕτως ὁ στρα-
 τηγικώτατος καὶ πολεμικὸς βασιλεὺς Ἰωάννης Α'
 Τσιμισκῆς (969 - 976), Θεοδοροῦπολιν ἐκ-
 λεσε τὸ Δορύστολον ἢ τοὶ Δορύτραν, τὴν νῦν
 Σιλίστριαν, ὅτε ἐκεῖ, ἐν ἔτει 971, κατετρόπωσε
 τοὺς ὑπὸ τὸν Σβαίτοσλαῦον ἀπὸ βορρᾶ τὸν Δού-
 ναβὴν περαιωθέντας καὶ τὴν χώραν ἐπιδραμόν-
 τας Ῥώσους βαρβάρους, τῷ υπερμάχῳ στρατη-
 λάτῃ μάρτυρι Θεοδώρῳ ἀποδίδων τὰ νικητήρια,
 οὐ τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἐπεκαλέσατο πρὶν ἐπι-
 πέση φραγδαῖος κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ ἀναγ-
 κάσῃ αὐτοὺς εἰς ἐπονεῖσθαι τὸν συνθήκην καὶ ὑπι-
 σθοχώρησιν.

Δύο αἰῶνας ὑστερότερα τάλιν, ὁ ἄρχων Ναυ-
 πλίας καὶ δυνάστης Ἄργεος καὶ Κορίνθου, σε-
 βαστοῦπέρτατος Δέων Σγουρός, ἐπὶ τῶν μολυβ-
 δοθύλλων αὐτοῦ ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου
 Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου, ὡς προστάτου κατὰ
 τῶν πολεμίων.

Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἡ τρίκογχος καὶ μονό-
 τροῦλλος ἐκκλησία, εἰ καὶ σύγχρονος τῆς τοῦ
 Λυκαδῆρου μονῆς, καὶ ἐπ' ἴσης καλλιτεχνικῶς
 ἐκτισμένη διὰ ταρμεβαλλομένων ὀπτῶν πλίνθων
 ἐν τῇ διὰ συννομῶν παριῶν λίθων τοιχοδομίᾳ,
 μετὰ διαζωμάτων καὶ κορωνίδων κεραιουργῶν
 καὶ ὀδοντωτῶν, εἶνε ὅμως πολὺ μικρότερα, καὶ
 ἔχει ἔσωθεν ἀπλουτέραν τὴν διαγραφὴν καὶ
 οἰκονομίαν· ἔξωθεν δὲ φέρει διόρυτοσκετεῖς στέ-
 γας καὶ ἀετώματα κατὰ τὸν ἐπικρατοῦντα ἐν
 Ἀθήναις ἑλληνοβυζαντικὸν ῥυθμόν.

Ὁ τροῦλλος, ἐκ τῶν κομψοτέρων ὅσοι ἐπαν-
 τῶσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Βυζαντίῳ, στηρίζεται
 ἐπὶ τυμπάνῳ ὀκταγώνῳ ἔχοντος τὰς θυρίδας
 διζύγους, ἢ τοὶ διατεμνομένας κατὰ μῆκος διὰ
 λεπτῶν κιονίσκων. Αἱ ἔξωθεν τρίπλευροι, ἔσωθεν
 δὲ ἑμικύκλιοι καὶ εἰς κόγχην ἀπολήγουσαι ἀψί-
 δεσ φωτίζονται, ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ μεγάλη, ἡ
 ἐπισηκίπουσα τὸ ἅγιον βῆμα διὰ τριῶν θυρίδων,
 μίας ἐπὶ ἐκάστη πλευρᾷ, αἱ δὲ μικρότεραι τῆς
 προθέσεως καὶ τοῦ διακονικοῦ, διὰ μόνης μίας
 ἐπὶ τῇ μέσῃ πλευρᾷ. Πάσαι αἱ θυρίδες εἶνε δι-
 ζυγοί, ὡς ἐκείναι τοῦ στηρίζοντος τὸν τροῦλλον
 τυμπάνου.

Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἡ ἐκκλησία, οὕσα ἐνο-
 ριακὴ, οὐδέποτε προσελήφθη ἐντὸς οἰας δὴ ποτε
 μονῆς ἢ ἐγκλείστρας, ὅπως ἐσφαλμένως ἐνομι-
 σθη παρὰ τῶν εἰκαζόντων, ὅτι δῆθεν ἐξ αὐτῆς
 τῆς ὑποτιθεμένης μονῆς ὠνομάσθη ὁ μητροπο-
 λιτῆς Ἀθηναῶν καὶ ὑπέρτιμος Νικόλαος Α' ὁ
 Ἁγιοθεοδωρίτης (1161-1168). Ὁ περὶ οὗ ὁ
 λόγος ἱεράρχης πρὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας
 εἰς Ἀρχιεπίσκοπον, ἦτο μοναχὸς τῆς ἐν Κων-
 σταντινουπόλει μονῆς Θεοδώρου τοῦ Τιρωνος, τῆς
 ἐν τοῖς Σφωρακίῳ, ἢ τοῖς ἐν τῇ συνοικίᾳ ἐν ἡ
 κατόκει καὶ Νικήτας ὁ Λονιάτης, ἀδελφὸς τοῦ
 μητροπολίτου Μιχαὴλ Ἀθηναῶν, τοῦ Ἀκομινάτου.

Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων,
 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως καταπεσοῦσαι βολίδες ἐσά-
 ληυσαν τὸν ναὸν χωρὶς νὰ ἐπιφέρουσαν αὐτῷ με-
 γάλην ζημίαν. Ἡ ἀνακαίνισις αὐτοῦ ἐγένετο ἐν
 ἔτει 1846.

ΤΑΣΣΟΣ Δ. ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ

ΕΝ' ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

"Αν ἔχετε ὄρεξι καὶ γιὰ κανένα ἀληθινὸ πα-
 ραμῦθι, πάρτε τὰ κάστανα σας, καὶ μαζευθῆτε
 κοντὰ στὴ φωτιά. Μὴν περιμένετε ὅμως στοι-
 χεῖά καὶ βουρκολάκους. Τὸ παραμῦθι μου εἶνε
 ἀπλὸ, καὶ χωρὶς ἀνατριχίλες. Ἴσως λυπηθῆτε
 κομμάτι ἐδῶ κ' ἐκεῖ, σας ὑπόσχομαι ὅμως πῶς
 θὰ κοιμηθῆτε καλὰ κατόπι.

"Ἐτυχε νὰ ταξιδεύω τὲς προάλλες ἀπὸ τῆ
 Σάμο στὴν Πόλι. Σάν εὐρίσκουμαι σὲ ταξεῖδι
 ἔχω τὴν ἀδυναμία νὰ θέλω νὰ μαθῶ μὲ ποιούς
 ἄλλους ταξιδεύω. Ἐσ' αὐτὸ τὸ βαπόρι πολλοὺς
 ἐπιβάτες δὲν εἶχε, στὴν Τένεδο ὅμως ἀνέβηκε
 ἕνας Κύριος, τοῦ μού φάνηκε κομμάτι παραξέ-
 νος Περπατοῦσε σάν Ἑγγλέζος, μὰ σάν γυρεῖνανε
 νὰ τὸν κλέψουνε οἱ βαρκαρίδες, —"μιλοῦσε στὴ
 γλῶσσά τους! Σάν κίνησε τὸ βαπόρι, τὸν σι-
 μῶνω, τὸν χαιρετῶ, καὶ τοῦ ἀρχινῶ τὲς ὀμιλίες.
 Τὸν εὐρῆκα Ῥωμῆὸ ὡς τὸ κόκκαλο.

- Καὶ ποῦθε ἔρχεσθε :
- Ἀπ' τὴν πατρίδα μου τῆ...
- Κι' ἀν θέλ' ὁ Θεός :
- Γιὰ τὴν Εὐρώπη. Ἐπέρασα ἐκεῖ ὅλη τὴ
 νεότη μου. Ἦλθα νὰ δῶ τοὺς δικούς μου, καὶ
 γυρίζω τώρα γιὰ 5-6 χρόνια ἀκόμα.

Ὅσοῦ νὰ φθάσουμε στὰ Δαρδανέλλια, γενήκαμε
 φίλοι. Καθήταμε μοναχοὶ τὸ βραδύ στὸ κκτά-
 στρωμα, καὶ βλέποντας τὴν ἡσυχη θάλασσα
 ἔμπρός, καὶ τὰ βουνά στὸ πλάγι, ἐλέγαμε ἐγὼ
 τὰ δικά μου κι' αὐτὸς τὰ δικά του. Καὶ τόσο
 πολὺ μὲ συγκίνησε ἕνα μέρος τῆς ἱστορίας του,
 ποῦ τοῦ ἐζήτησα τὴν ἄδεια νὰ σας τὴν διη-
 γηθῶ, καὶ μοῦ τὴν ἔδωσε, μὲ τὴ συμφωνία νὰ
 μὴ σας πῶ τ' ὄνομά του.

Ὅριστε λοιπὸν τὸ μέρος τοῦτο :

Ἐφυγα ἀπ' τ' ὠμορφο νησί μου δεκαφτὰ χρονῶ. Καί ἴσια στὸ ἐμπόριο ἀν ἀγαπάτε. Ἄχ, πόσες φορές τὸ ἔλεγα ἐμπόδιο μὲς' εἰς τὸ νοῦ μου! Μὰ ἔλα δὲ πάλι ποῦ ὁ γέρος μου μοῦ εἶχε ἀφήσει μιὰ διαθήκη, — ὄχι ἀπὸ παράδες! Ὁ καὺμένος δὲν εἶχε φόβο νὰ κολασθῆ ἀπὸ τέτοια ἀμαρτία! Ἡ διαθήκη του ἦτανε 2-3 λόγια σὰν ἐψυχομαχοῦσε, ποῦ ὅσο τὰ θυμούμουν εἴλεγα, ἐμπρὸς ζήτηῶ ἢ ξενιτεία, ἐκεῖ θὰ βροῦμε τὸ βίος μὲ τὲς φούχτες, θὰ μαζέψουμε, θὰ φέρουμε πίσω, καὶ ὕστερα θὰ κάνουμε ὅ,τι θέλουμε!

Ἐσύ 'σαι ποῦ τὸ λές; ὀριστε λοιπὸν 20 χρονῶν ξενιτεία μὲ ὅλα τῆς τὰ καλοπάθια! Τουρτούριζε χειμῶνα καλοκαῖρι μὲς' εἰς τὴν αἰώνια συννεφία, δούλευε μέρα καὶ νύχτα, βάζε σήμερα στὴν μπάντα γιὰ τὴν καλὴ ἀνταμωσι, καὶ ζόδιε τα αὔριο γιὰ τὲς συφορὲς καὶ ἀρρώστιες ποῦ δὲν ἐλογάριζες!

Περνοῦν 5, 10, 15 χρονῶ! ποῦ νὰ γυρίσης πιά τώρα! Καί μὲ τί πρόσωπο νὰ δῆς τὰ φρόνιμα ἐκεῖνα παιδιὰ ποῦ κάνανε τοὺς παράδες τους ἤσυχα ἤσυχα στὴν πατρίδα τους! τὴ μάνα ποῦ σὲ θαρρεῖ μιλλιουνίτη, τ' ἀδέρφια ποῦ περιμένουν βοήθεια! Ἄς ξεροκαταπίνουμε λοιπὸν αὐτὴ τὴν τρομερὴ πίκρα ἀκόμα καμπόσα χρονῶ, ἴσως ἢ τὴν τύχη μας τὰ φέρη δεξιά στὸ τέλος.

Ἡ ἀναθεματισμένη ἐχαμογέλασε στὰ εἴκοσι χρονῶ! Κ' ἓνα πρῶτ' μοῦ λέει, — Σήλω, γύνα τώρα εἰς τὸν τόπο σου! — Σπολλάτη σου, Κυρά τυχῆ! τώρα ποῦ ξεράθηκα κ' ἐξάρωσα σὰν τὰ αὐγοτάραχα ἐκεῖνα τῆς πατρίδας μου, μὲ τί χάλια θὰ πάγω νὰ δῶ τοὺς δίκους μου; — Ξεχνούσα πῶς δὲν ἦμουν ἐγὼ μονάρχος ποῦ γέρσα!

Παίρνω τὸ βαπόρι, καὶ ἴσια κάτου, πρὸς τὰ βλογημένα νησιά μας. Ὅλα στὸν τόπο τους! Ὅλα γελοῦσαν ἀκόμα ἀντικρῶ μου σὰν ποῦ γελοῦσαν τότες ποῦ μὲ κατευοδόνανε! Κι' ὁ ἥλιος, σὰν νᾶξερε κ' αὐτὸς τὸ τί ὑπόφερε ἢ βραχί μου ἐκεῖ ἀπάνω, δός του καὶ μοῦ τὴν ἔψηνε, ὡς ποῦ ἐμουδίμζα ἀπ' τὸ βραχάτι!

Ὁ καὺμένος ὁ γέρο-πλοίαρχος τοῦ μικροῦ βαποριοῦ ποῦ μ' ἔφερνε στὸ χωριό μου, (ἀκούς ἐκεῖ βαπόρι, λέγει, ὕστερα ἀπὸ τὲς ψαρόβαρκες!) — σὰν ἔμαθε ποιὸς ἦμουν, μόνο πῶς δὲν ἐκλαψε! Ἦτανε βράδου, κ' ὥσοῦ νὰ ἀράξῃ τὸ βαπόρι μὲς' εἰς τὸν ὠμορφο ἐκεῖνο κόρφο, ἐσκοτείνιασε. Καὶ ἀνάβηκε τὰ φῶτα ἓνα ἓνα πᾶνω σ' ἐκεῖνο τὸν βράχο ποῦνε κατασκέπαστος ἀπὸ σπίτια.

— Βάλε τώρα φωτιά, καπετάνιο!

Ὁ γέρος πηγαίνει στὸ κανόνι, μὰ τὰναθεματισμένο δὲν πιάνει! τρέχει λοιπὸν στὴ σφυρίχτρα, κ' ἐκεῖ ἀρχινᾷ ἓνα βοητὸ ποῦ θαρροῦσε κ' ἐβγήκε κανέννας τιτάνας ἀπ' τὰ βουνὰ μέσα,

κ' ἐσφύριζε μιστὴν ὥρα, χωρὶς νὰ παρῆ μιὰ φορὰ τὴν ἀνασαμιά του!

— Αἰ, φθάνει, καπετάνιο, τὸ καταλάβανε, νὰ ἡ βάρκα ποῦ ἔρχεται.

Ἡ βάρκα ἦρτε μὲ δύο-τρία παληκάρια μέσα χαρούμενα, μ' ἓνα ντροπαλὸ χαμογέλιο, κ' ἓνα πλειὸ ντροπαλὸ «καλῶς ὠρίσκατε!» — Γιὰ δὲς ἐκεῖ, ποῦ ἀντίς νὰ μὲ παρῶν στὰ λεμόνια ὕστερα ἀπὸ τόση ἀπονία, τὰ καὺμένα τὰ παιδιὰ νὰ μ' ἐντρέπονται λέει, καὶ νὰ χύνουν καὶ δακρυα κιόλας!

— Καὶ ποιοὶ εἶστε σεις;

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδεξιμὸς σου...

— Ἐγὼ εἶμαι τοῦ ἀζαδέλφου σου...

— Ἐγὼ ὁ ἀνεψιὸς σου ὁ...

Καὺμένε κόσμε, εἶσαι πικρὸς κ' ἀνάποδος, μὰ ἔχεις καὶ τὲς παράξενες γλύκες σου!

Ἡ βάρκα ἔσχιζε τὰ κύματα μιὰ μορφιά κ' ἐπήγαινε πρὸς τὴ στερνά.

Ἀκόμα δὲν ἔδεσε τὸ παλαμάρι ὁ μπάρμπα Σταμάτης καὶ δρόμο, νὰ προφθάσῃ πρῶτος τὰ συχαρίκια!

— Ἄ, ἐδῶ δὲν μὲ γελάτε, ἐφώναξα, σὰν ἐπάτησα στὴ σκάλα. Ἐσᾶς σας ξέρω. Νὰ ὁ θεὸς μου! ἄσπρισε ὅμως! Νὰ ὁ ἕαδελφος...! Κι' αὐτὸς ἐξάρωσε! Νὰ ὁ χουβαρτᾶς ὁ Ζήσης μὲ τὸ πονηρὸ του χαμογέλο!

Δὲν ἔμφορεσα νὰ προχωρήσω. Ἐστάθηκα ἕλιγακι, τοὺς πῆρα τριγύρω μου, ἐγύρεψα νὰ τοὺς μιλῆσω, ἤθελα νὰ τοὺς πῶ πῶς τάχατες δὲν ἀλλάζανε, καὶ πῶς μοῦ φαίνονταν σὰν νὰ μὴν ἔφυγα ποτές ἀπὸ κοντὰ τους. Δὲν ἔμφορεσα ν' ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Ἀκουμπήσα ἀπάνω στὸ γέρο θεῖο γιὰ μιὰ στιγμὴ, σφογγίσαμε τὰ μάτια μας, καὶ πήγαμε ἔμπρὸς, μὲ τὸ φανάρι.

Πηγαίνοντας, ἐστέκουμον καμμιά φορὰ νὰ κυττάξω ἐδῶ ἓνα καινούργιο σπίτι, ἐκεῖ ἓνα καινούργιο δρόμο, περιβόλια ἐκεῖ ποῦ ἀφήκα χαλάσματα, ἐργαστήρια ἐκεῖ ποῦ ἤξερα βράχους. Καὶ θαρροῦσα πῶς ἦμουν καὶ δύο φορές πλειὸ ἀψηλὸς ἐκεῖ μέσα, — μικρὰ μικρὰ καθὼς φαίνονταν ὅλα! Τοὺς τῶλεγα, καὶ γελοῦσαν.

Ἀπὸ μέσα ὅμως μ' ἔτρωγε ἓνα κρυφὸ σκουλίκι. Συλλογιόμουν πῶς ν' ἀνταμόνη κανεὶς μάνα ὕστερα ἀπὸ τόσα χρονῶ δὲν εἶνε παῖζε γέλασε, καὶ πῶς χρειάζεται ἐδῶ θάρρος καὶ ψυχρὸ αἶμα, νὰ μὴν πάθῃ τίποτε ἢ γρηᾷ ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ἐπῆρα λοιπὸν τὸν ἄερα ἐκεῖνο ποῦ παίρνουν οἱ μεθυσμένοι σὰν θέλουν νὰ δείξουν πῶς δὲν ἐμεθύσανε! Ἐπερπατοῦσα γερά, κ' ἐκτυποῦσα τὸ ραβδί μου κάτω μὲ ἀπόφασι. Ἡ καὺμένη ἢ γρηᾷ μοῦ ἔλεγε ὕστερα πῶς κ' ἐκεῖνη τὴν ἴδια ἀπόφασι εἶχε κάμει. Κ' ἔτσι βρεθήκαμε ἀξάφνα ὁ ἓνας μπροστὰ στὸν ἄλλον! Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκουμπήσανε τὰ δύο πρόσωπα τὸ ἓνα στοῦ ἄλλου τὸν ὦμο. Δὲν ἄκουες λέξι.

Ἐπαραστέκουνταν 40—50 δικοί μας καὶ φίλοι μὲ μιὰ εὐλάβεια καὶ συγκίνησι σὰν νὰ βλέπανε ἱερὸ μυστήριον. Καὶ ἦταν τὸ ἱερώτερον μυστήριον τῆς ζωῆς μου, γιατί ἓνα φίλιν μου ἐσφογγίζε μιὰς ζωῆς ἀμαρτίες!

Ἀνασηκῶν τὰ μάτια μου νὰ ἴδω τριγύρω μου, καὶ μὲ παίρνει μιὰ κοπέλλα στὴν ἀγκάλη της κλαίγοντας. Μοῦπαν πῶς ἦταν — ἡ ἀδελφή μου!

— Τί ὡμορφὴ πούσαι, τῆς εἶπα γυρεύοντας νὰ χωρατέψω, καὶ πνιγῆκανε τὰ λόγια μου στὰ δάκρυα. Ἦτανε ὀλίγων μηνῶν νύφη, μὲ τὸν γαμβρὸ στὸ πλάγι της, ποῦ περιμένε κί' αὐτὸς νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ. Τρέχω κοντὰ του καὶ τοῦ λέω, — Ἄ'Εσὺ μου τὴν ἔκαμες ἔτσι γλυκεῖα καὶ ὡμορφῆ, γιατί ἦτανε ἀγριοκάτσικο σὰν τὴν ἔπαιρνα στὰ γόνατά μου, τεσσάρων χρονῶν μικρούλα». Γυρίζω καὶ ξαναβλέπω τὰ μάτια της. — Ἀσὲ γνωρίζω τώρα» τῆς εἶπα, «ἔμεγάλωσες, μὰ δὲν ἄλλαξες».

Κ' ἔτσι παίζοντας καὶ κλαίγοντας ἐπέρασα τὴν τρομερὴ αὐτὴ εὐτυχία, ποῦ δὲν ἔχει ταῖρι στὸν κόσμον.

Σὰν ἐμπῆκα στὸ σπίτι μας, μ' ἐπῆρνε στὸ σαλόνι. Τὸ σπίτι ἦταν ἀπάνω κάτω τὸ ἴδιον, μὰ τὰ ἐπιπλα ἦταν φράγκικα τώρα!

— Ἀχ, ὡς κί' ἔδω ἦλθαν τὰ σημάδια σας διαβολόφραγκοι, εἶπα στὸ νοῦ μου. — Μὰ δὲν πρόφθασα νὰ ξεστομίσω τίποτε, γιατί σέ' λιγάκι γέμισε τὸ σπίτι τρεῖς γενεές, τὲς δυὸ ποῦξερα (ἐκτὸς ἐκείνου ποῦχανε μισέψει σὲ πλειὸ μαῦρο καὶ σκοτεινὸ ταξέϊδι ἀπ' τὸ δικό μου!) κί' ἀπὸ τὴν καινούργια ποῦ ξεφύτρωσε κατόπι.

Τί χάρι, σὰν τᾶπαιρνα ἓνα ἓνα τὰ παιδιὰ τῶν παιδιῶν ποῦ γνώριζα, καὶ τοὺς ἔλεγα ἀμέσως τίνος ἦταν. — Ἐσὺ εἶσαι τοῦ δείνα, ἐσὺ τῆς τάδε! Καὶ κανένα λάθος δὲν ἔκανα! Καὶ δὸς του γέλια, γιὰ νὰ ξεχασθοῦν ἡ παληῆς πίκρες.

Νὰ παρασταίνω τὴν ἀνταμῶσι καθενὸς παληοῦ φίλου, κάθε ἀξιδέλφης καὶ θειας, χρειάζεται περισσότερη ὦρα. Σὰς λέγω μονάχα πῶς κάθε καινούργιο πρόσωπο ἦταν κί' ἓνα καινούργιο νοιώσμα, καὶ κάθε φορὰ τᾶβρισκα! Τόσο καλὰ θυμούμωνα τὰ παληὰ χρόνια!

Αἶ, παληὰ χρόνια! Βρίσκω πάλι τὴ χάρι σας καὶ τὴ γλύκα σας! Τὸν ἀποκρέββατο» μὲ τὰ ξερά σῦκα, τὸ ἀρμάρι μὲ τοὺς χαλβάδες καὶ τὸ κλειδί κρυμμένο μὲς' ἓνα συρτάρι, τὲς τηγανίτες τὸ πρῶτ' πρὶν νὰ φέξῃ, κάθε τι ποῦ σοφίζονται ἢ μανάδες γιὰ νὰ μας ξανακαμουν παιδιὰ, κί' ἄς ἀσπρίσανε τὰ μαλλιά μας! Σὰς βρίσκω στὲς παληῆς καρδιές, στὰ παληὰ τραγούδια καὶ παιγνίδια, καὶ στὰ παληὰ ἐκεῖνα σουσούμια! Σὰν πηγαίνω ὁμῶς σὲ καινούργια σπιτικά καὶ βλέπω καινούργια πρό-

σωπα, κί' ἀκούω καινούργια πράγματα, σκεπάζετι ἡ ψυχὴ μου, καὶ θαρῶ πῶς ἐξενιτεύθηκα πάλι! Γιατί τὰ φέρανε κί' ἔδω τὰ κουρέλια τοῦ «Πολιτισμοῦ» ἀπὸ τὴ Σύρα κί' ἀπὸ τὴν Πόλι, ἀνθρώπεφε τάχα κί' ἔδω ἡ ῥωμηροσύνη, σὰν τὲς μαϊμούδες ἐκείνες ποῦ βάζουν παρδαλὰ ροῦχα καὶ βγαίνουν στὸ δρόμο νὰ χορέψουνε! Χαθῆκανε τὰ γερδάνια καὶ τὰ σαλβάρια, καὶ μαζί μ' αὐτὰ χαθῆκανε τὰ παληὰ ξεφαντώματα, ἡ κούνιες κάτω ἀπ' τοὺς πλατάνους, καὶ τὰ τραγούδια! Ἀχ, τραγούδια τῆς πατρίδας μου, ἐγὼ ὁ ξενιτεμμένος σας τραγουδοῦσα, καὶ δὲν σας ξέρανε ἡ καυμένης ἐκείνες κοπέλλες ποῦ δὲν ξενιτευθῆκανε ποτές τους, μόνο ξέρανε κάτι ἄλλα, σὲ διορθωμένη γλωσσά, καὶ μὲ διορθωμένη μουσική, ποῦ δὲν ἦταν μῆτε φράγκικα, μῆτε ῥωμείικα, σὰν τόσα καὶ τόσα ἄλλα ποῦ παρατήρησα παρδαλὰ, ἄνοστα καὶ χωρὶς χαρακτῆρα!

— Πᾶμε σ' τὴν ἐξοχὴ μας, λέγω μιὰ ἡμέρα, κί' ἄς εἶνε καὶ φθινόπωρο. Ἐκεῖ δὲν θ' ἄλλαξε τίποτε.

Καὶ εἶχα δίκην. Ὁ πύργος, ἡ λευκὴς κοντὰ του, ἡ βρύσι στὸ πλάγι, οἱ πλατάνοι παραπάνω, τὰ κοπάδια στὰ βουνὰ τριγύρω μὲ τὰ κουδούνια τους, ποῦ ἔλεγεσ κί' ἐκατοῦσαν τὸν ἴσιον τῆς φλογέρας, ἡ θάλασσα παρακάτω, ὅλα, ὅλα τὰ ἴδια. Οὔτε γεράσανε, οὔτε θὰ γεράσουνε ποτές τους. Ἐτοιμα νὰ σὲ χαιρετίσουν καὶ νὰ σ' ἀναστήσουν, ὅσο γέρας καὶ θλιμμένος κί' ἀν ἦσουν!

Παίρνω τὴ γρηά μου στὸ ἐξωκκλήσι στὴν ἀκρογιαλιά, ἀναφτουμε ἀπὸ ἓνα κερὶ, καὶ ταζοῦμε νὰ περάσουμε μαζί τὰ στερνὰ στερνὰ χρόνια μας ἐκεῖ πέρα.

— Μόνον νὰ ξαναπάγω ἄλλη μιὰ, μανοῦλά μου, καὶ σοῦ τὸ κάνω ὅσο πῶς δὲν θ' ἀργήσω τώρα, τῆς λέγω μ' ἓνα πικρὸ χαμόγελο.

Εἶδε τὴν ἐπιθυμία μου καὶ δὲν εἶπε ὄχι, ἡ καυμένη. Μόνον ἐγύρισε πρὸς τὴ θάλασσα, ἀναστέναξε, κί' ἐτραγουδῆσε ἓνα παληὸ τραγούδι τοῦ μακαρίτη τοῦ γέρου της:

Ἡ θάλασσα ἐηθούρκουση στὰ βάρχα πᾶ τῆ ὀρνει,
Τὴ πάλι ξαναθούρκουση πόλι στὰ βάρχα ὀρνει!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ὁ στενοκέφαλος περιφρονεῖ ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ — ὁ ἐξυπνος μανθάνει εἰς τὴν στιγμήν ὅτι οἱ ἄλλοι μὲ τὸν καιρὸν ἔμαθαν — ὁ μεγαλοφυῆς ἀνακαλύπτει ὅτι κανεὶς δὲν ἤξευρεῖ.

*

Κοινὸν δυστύχημα τῶν ἰσχυρῶν βασιλέων καὶ τῶν ὀφθαλμῶν γυναικῶν εἶνε ὅτι περιστοιχίζονται ὄχι ἀπὸ φίλους ἀλλ' ἀπὸ κόλακας. Κοινὸν ὁμῶς εὐτύχημα ἀμφοτέρων εἶνε ὅτι ἡ βρατασιότης δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ τὸ ἐννοήσωσι.

*

Ἡ δυσκοφαντία ὅπως ἡ φλόξ μαυρίζει ἔτσι δὲν ἔμπορεῖ νὰ καύσῃ.